

Sygn. akt III AUa 586/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Joanna Baranowska

Sędziowie: SSA Anna Szczepaniak-Cicha (spr.)

SSA Jacek Zajączkowski

Protokolant: Stażysta Aleksandra Bialecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 maja 2017 r. w Ł.

sprawy **H. J. (1)**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o emeryturę nauczycielską

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 26 lutego 2016 r. sygn. akt V U 1436/15,

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 (pierwszym) w ten tylko sposób, że ustala iż H. J. (1) nabyła prawo do emerytury od dnia 1 lipca 2015 roku;**
- 2. oddala apelację w pozostałej części.**

Sygn. akt III AUa 586/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 października 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił H. J. (1) prawa do emerytury nauczycielskiej, ponieważ ustawowe warunki dla uzyskania tego świadczenia wnioskodawczyni spełniła po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego. Organ rentowy miał przy tym na względzie, że umowa o pracę wnioskodawczyni uległa rozwiązaniu w dniu 31 sierpnia 2015 r., a nie z dniem 30 czerwca 2015 r., skoro H. J. (1) z tą datą nie została wyrejestrowana z ubezpieczeń społecznych.

W odwołaniu od tej decyzji z dnia 17 listopada 2015 r. ubezpieczona zakwestionowała również decyzję z dnia 10 września 2015 r., którą organ rentowy przyznał jej prawo do emerytury w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, choć jej intencją było uzyskanie prawa do emerytury nauczycielskiej, a więc bez względu na wiek. Wnioskodawczyni wyraziła też przekonanie, że nie powinna ponosić ujemnych konsekwencji w związku z ewentualnymi nieprawidłowościami jakich, dopuścić się miał jej pracodawca w zakresie terminowego wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy domagał się oddalenia odwołania.

Sąd Okręgowy w Kaliszu wyrokiem z dnia 26 lutego 2016 r. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 22 października 2015 r. i ustalił, że H. J. (1) nabyła prawo do emerytury nauczycielskiej od dnia 30 czerwca 2015 r., a w pozostałym zakresie odwołanie oddalił.

Sąd Okręgowy ustalił, że H. J. (1), urodzona (...), powszechny wiek emerytalny (60 lat i 8 miesięcy) osiągnęła w dniu (...) r. Ubezpieczona legitymuje się ponad 30. letnim stażem pracy, w tym ponad 20 letnim okresem pracy nauczycielskiej. Nie jest członkiem OFE.

W dniu 22 czerwca 2015 r. H. J. (1) złożyła wniosek o emeryturę. We wniosku wskazała, że jest nauczycielem zatrudnionym w Zespole Szkół w J.. Zaznaczyła, że umowa o pracę ze szkołą ulegnie rozwiązaniu w dniu 31 sierpnia 2015 r. W dniu 1 września 2015 r. złożyła świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 2015 r. w którym jej były pracodawca podał, że umowa o pracę została rozwiązana z dniem 31 sierpnia 2015 r. na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela. Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 10 września 2015 r. przyznał H. J. (1) prawo do emerytury od dnia (...) r., tj. od dnia osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego.

Po zapoznaniu się z tą decyzją pismem z dnia 23 września 2015 r. H. J. (1) zwróciła się do ZUS o ponowne rozpoznanie jej wniosku o prawo do emerytury nauczycielskiej, albowiem o taką emeryturę wystąpiła do organu rentowego wnioskiem z dnia 17 czerwca 2015 r. W dniu 1 października 2015 r. wpłynęło do ZUS pismo Dyrektora Zespołu Szkół w J., w którym wyjaśnił on, że w świadectwie pracy z dnia 31 sierpnia 2015 r. popełniono błąd nieprawidłowo wskazując okres zatrudnienia H. J. (1), co wiązało się z tym, że po dniu 30 czerwca 2015 r. zatrudnienie było kontynuowane. Do pisma załączono skorygowane świadectwo pracy oraz kserokopię pisma H. J. (1) z dnia 28 czerwca 2015 r., w którym zwróciła się ona do pracodawcy z prośbą o rozwiązanie umowy z dniem 30 czerwca 2015 r., albowiem zamierza od dnia następnego skorzystać z prawa do emerytury z Karty Nauczyciela. Do odwołania z dnia 17 listopada 2015 r. H. J. (1) załączyła umowę o pracę z dnia 30 czerwca 2015 r. zawartą na czas określony do dnia 31 sierpnia 2015 r. na stanowisku wicedyrektora Zespołu Szkół w J..

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za zasadne. Przedmiotem sporu jest prawo do emerytury nauczycielskiej bez względu na wiek. Zgodnie z treścią art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do emerytury na warunkach określonych w art. 29, 32, 33 i 39 przysługuje również ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r., jeżeli spełniają oni następujące warunki: 1. nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa; 2. warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do 31 grudnia 2008 r. Z kolei przepis art. 47 tej ustawy stanowi, że odrębne przepisy określają zasady przechodzenia na emeryturę, bez względu na wiek, nauczycieli urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r.

H. J. (1) urodziła się w dniu (...), zatem dotyczą jej zasady przechodzenia nauczycieli na emeryturę, bez względu na wiek, zawarte w przepisie 88 ust. 1 i 1a Karty Nauczyciela. Artykuł 88 KN przewiduje możliwość przejścia nauczycieli na emeryturę niezależnie od wieku, jedynie po wykazaniu wymaganego okresu zatrudnienia, w tym okresu pracy na stanowisku nauczyciela. Przepis art. 88 ust. 1 K.N. jest regulacją szczególną w stosunku do przepisów ustawy emerytalnej i w zakresie uprawnień emerytalnych nauczycieli normuje wszystkie wymagania, których spełnienie uprawnia nauczyciela do przejścia na emeryturę w niższym wieku (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 czerwca 2010 r., II UK 24/10, LEX nr 607446). Natomiast w wyroku z dnia 13 maja 2010 r., II UK 352/09 (LEX nr 604225) Sąd Najwyższy stwierdził, że nauczyciele mogą przejść na emeryturę po spełnieniu warunku rozwiązania umowy o pracę, lecz bez czasowego ograniczenia jego wypełnienia przed dniem 31 grudnia 2008 r., jeżeli pozostałe warunki przewidziane w art. 88 ust. 1 KN wypełnią przed tą datą.

Warunki skorzystania z uprawnienia do przejścia na emeryturę bez względu na wiek na podstawie art. 88 ust. 1 KN są następujące:

1) posiadanie 30. letniego okresu zatrudnienia, w tym 20 lat pracy nauczycielskiej, a w przypadku nauczycieli szkolnictwa specjalnego - 25. letniego okresu zatrudnienia, w tym 20 lat pracy nauczycielskiej w szkolnictwie specjalnym;

2) rozwiązanie na swój wniosek stosunku pracy.

Warunek rozwiązania na swój wniosek stosunku pracy nie jest wymagany w sytuacji, gdy z nauczycielem rozwiązano stosunek pracy na podstawie art. 20 Karty Nauczyciela lub stosunek pracy nauczyciela wygasł z mocy prawa na skutek upływu 6. miesięcznego okresu przebywania w stanie nieczynnym, bądź na skutek odmowy podjęcia pracy w razie zaistnienia takiej możliwości (art. 88 ust. 1a KN).

Sąd pierwszej instancji stwierdził, że H. J. (1) wypełniła wszystkie ustawowe przesłanki nabycia prawa do emerytury nauczycielskiej w dniu 30 czerwca 2015 r. To z tym dniem doszło do rozwiązania nią stosunku pracy, w okolicznościach wymienionych w art. 20 ust. 1 KN. Wbrew zapatrywaniu organu rentowego, nie ma żadnych podstaw aby sądzić, że nastąpiło to z datą późniejszą, przypadającą w dniu ukończenia przez nią powszechnego wieku emerytalnego, ze skutkiem w postaci pozbawienia jej prawa do emerytury nauczycielskiej. Umowa stron stosunku pracy, odnosząca się do jego rozwiązania, wymaga objęcia zgodną wolą stron zarówno tego, że więź łącząca pracownika i pracodawcę ma ustać, jak i terminu dokonania tej czynności. Wyrażenie przez pracodawcę zgody na rozwiązanie stosunku pracy w drodze porozumienia stron w sytuacji, gdy wcześniej złożył jednostronne oświadczenie woli o rozwiązaniu tego stosunku pracy, oznacza, że cofnął on w sposób dorozumiany swe wcześniejsze oświadczenie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2010 r., III PK 47/09, LEX nr 578144). Nie ma powodów aby negować, wbrew dowodom z dokumentów, że pracodawca H. J. (1) uczynił zadość jej prośbie i zawarł z nią porozumienie w przedmiocie rozwiązania łączącego ich stosunku pracy z datą wcześniejszą, niż wynikałoby to z pierwotnie złożonego oświadczenia woli. Nie było ku temu żadnych przeszkód prawnych, gdyż rozwiązanie stosunku pracy z mianowanym nauczycielem na jego wniosek, stanowiące przesłankę nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela, może nastąpić w każdym uzgodnionym terminie, a nie tylko z końcem roku szkolnego, po uprzednim 3. miesięcznym okresie wypowiedzenia (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r., II UKN 525/00).

Składając wniosek o emeryturę w dniu 17 czerwca 2015 r. H. J. (1) podała, że jest nauczycielem, co wskazywało rodzaj świadczenia emerytalnego, o jakie się ubiega. Podała swój wiek, zawód nauczyciel, miejsce zatrudnienia (szkoła), określiła też pierwotną datę, w jakiej miało ustać jej zatrudnienie. Brak wyraźnego wskazania, że ubiega się o emeryturę nauczycielską wynika z tego, że w formularzu ZUS Rp-1E nie ma miejsca na takie deklaracje, a i sam organ rentowy stawiając odwołującej takiej treści zarzut, miejsca tego nie wskazał. Zgodnie z brzmieniem § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe, organy rentowe udzielają informacji, w tym wskazówek i wyjaśnień w zakresie dotyczącym warunków i dowodów wymaganych do ustalania świadczeń. Tymczasem organ rentowy nie podjął żadnej próby prawidłowego odczytania wniosku H. J. (1), toteż nie ustalił, że zamiarem wnioskodawczyni było uzyskanie prawa do emerytury nauczycielskiej. ZUS winien udzielić wnioskodawczyni stosownych wyjaśnień o warunkach ubiegania się o to świadczenie, a w szczególności wskazać, że określona we wniosku data rozwiązania stosunku pracy, wobec daty ukończenia przez nią powszechnego wieku emerytalnego, nie będzie uprawniała jej do emerytury nauczycielskiej.

Zgodnie z art. 129 ustawy emerytalnej, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Na gruncie art. 133 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, błędem organu rentowego jest nie tylko błąd rachunkowy, merytoryczny lub interpretacyjny, lecz także niedopełnienie wynikającego z § 3 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. (obecnie § 2 rozporządzenia z 2011 r.) obowiązku informowania o warunkach i dowodach wymaganych do uzyskania konkretnego świadczenia emerytalno - rentowego oraz do udzielania pomocy przy ubieganiu się o to świadczenie (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 5 sierpnia 1998 r., III AUa 264/98, OSA 1992 nr 2, poz. 11). Organ rentowy nie zachował się zgodnie z zasadą informacyjnego wspierania osób ubiegających się o świadczenia, a H. J. (1) prawo do emerytury nauczycielskiej osiągnęła w dacie spełnienia wszystkich ustawowych przesłanek. Mając powyższe na

względnie Sąd Okręgowy uznał, że H. J. (1) nabyła prawo do emerytury z art. 88 Karty Nauczyciela od dnia 30 czerwca 2015 r., toteż w punkcie pierwszym wyroku decyzję z dnia 22 października 2015 r. zmienił - na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Wyrok ten w punkcie pierwszym zaskarżył apelacją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., formułując zarzuty: - naruszenia prawa materialnego, tj. art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 25 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela w związku z art. 32 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c. przez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów.

W świetle tych zarzutów apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie pierwszym i oddalenie odwołania lub uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W uzasadnieniu środka odwoławczego organ rentowy podkreślił, że w dacie wniosku o emeryturę z dnia 22 czerwca 2015 r. ubezpieczona niezbitcie pozostawała w stosunku pracy, który miał ulec rozwiązaniu z dniem 31 sierpnia 2015 r., okoliczność ta następnie potwierdzona została świadectwem pracy. Dopiero po wydaniu decyzji z dnia 10 września 2015 r. o przyznaniu prawa do emerytury od osiągnięcia wieku, H. J. (2) złożyła pismo, z którego wynika, że zwróciła się do pracodawcy o rozwiązanie stosunku pracy z dniem 30 czerwca 2015 r., na co pracodawca wyraził zgodę, a od dnia 1 lipca 2015 r. zawarła nową umowę o pracę. W związku z tym odmówiono wnioskodawczyni prawa do emerytury nauczycielskiej uznając, iż okoliczności sprawy wskazują na fakt, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w dniu 31 sierpnia 2015 r. Brak jest podstaw do przyznania emerytury bez względu na wiek, skoro w dacie rozwiązania stosunku pracy miała ukończony wiek powszechny, wynoszący 60 lat i 8 miesięcy. Błędne są ustalenia Sądu, że wnioskodawczyni rozwiązała stosunek pracy z Zespołem Szkół w J. w dniu 30 czerwca 2015 r., skoro od 1 lipca 2015 r. H. J. (1) nadal była tam zatrudniona, nadto nie została wyrejestrowana z ubezpieczeń społecznych. Sąd Okręgowy nie miał przy tym żadnych podstaw, nawet przyjmując wersję rozwiązania stosunku pracy z dniem 30 czerwca 2015 r., aby przyznać prawo do emerytury od tego dnia, skoro w dniu 30 czerwca 2015 r. odwołująca nadal była w zatrudnieniu.

Sąd Apelacyjny ustalił dodatkowo, że H. J. (1) na dzień 31 grudnia 2008 r. legitymowała się stażem ogólnym w wymiarze 32 lata 8 miesięcy i 7 dni, w tym stażem pracy nauczycielskiej w wymiarze 21 lat 9 miesięcy i 17 dni (pismo ZUS k. 32).

Pismem z dnia 20 maja 2015 r. Dyrektor Zespołu Szkół w J. poinformował H. J. (1), że w związku ze zmianami organizacyjnymi, na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 Karty Nauczyciela, od dnia 1 września 2015 r. ograniczone zostanie jej zatrudnienie do 9/18 etatu i proporcjonalnie zmniejszone wynagrodzenie w trybie art. 22 ust. 2 KN. W dniu 25 maja 2015 r. H. J. (1) złożyła pisemne oświadczenie, że nie wyraża zgody na proponowane warunki pracy i wynagrodzenia. W dniu następnym Dyrektor Zespołu Szkół w J. zawiadomił organizację związkową o zamiarze wypowiedzenia stosunku pracy z H. J. (1) na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 KN. Natomiast pismem z dnia 27 maja 2015 r. pracodawca oświadczył, że w związku ze zmianami organizacyjnymi uniemożliwiającymi zatrudnienie rozwiązuje stosunek pracy z H. J. (1) z dniem 31 sierpnia 2015 r. na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 KN, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. H. J. (1) w dniu 29 czerwca 2015 r. wystąpiła do Dyrektora Zespołu Szkół w J. o rozwiązanie z nią stosunku pracy z dniem 30 czerwca 2015 r. z uwagi na zamiar przejścia na emeryturę nauczycielską w dniu 1 lipca 2015 r. Pracodawca wyraził zgodę na powyższe i w dniu 1 lipca 2015 r. strony zawarły umowę o pracę na czas określony od dnia 1 lipca 2015 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r. H. J. (1) przyjęła na siebie obowiązki wicedyrektora w pełnym wymiarze czasu pracy. Trzema pismami z dnia 1 lipca 2015 r. pracodawca przyznał wnioskodawczyni dodatki pieniężne (funkcyjny, mieszkaniowy) od dnia 1 lipca 2015 r. (pisma w akta osobowych H. J. (1)).

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja okazała się skuteczna tylko co do daty przyznania świadczenia. Odnosnie prawa do emerytury nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z odesłaniem z art. 47 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.), zasady przechodzenia na emeryturę nauczycieli bez względu na

wiek, urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r., określają odrębne przepisy. Przepisem tym jest art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1379), który w ust. 1 i ust. 1a stanowi, że nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich - dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym mogą, po rozwiązaniu stosunku pracy, przejść na emeryturę. Przepis ten stwarza więc przywilej przejścia na emeryturę bez względu na wiek nauczycielom, którzy mają dłuższy, niż wymagany przepisami ogólnymi okres zatrudnienia (dla kobiet 30 lat) oraz dłuższy okres pracy w szczególnym charakterze (20 lat, zamiast 15 lat wymaganych w przypadku emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych). Warunki stażowe spełnione być muszą przez nauczyciela do dnia 31 grudnia 2008 r. - art. 88 ust. 2a pkt 1 Karty Nauczyciela. Nie ma bezpośredniego związku pomiędzy art. 88 ust. 1 KN, który przewiduje prawo do emerytury nauczycielskiej bez względu na wiek, a przepisem art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (wskazany w apelacji), regulującym prawo do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Są to dwa różne uprawnienia. Sąd Apelacyjny akceptuje utrwalone w judykaturze stanowisko, że przepis art. 88 Karty Nauczyciela jest regulacją szczególną i w zakresie uprawnień emerytalnych nauczycieli autonomicznie normuje wymagania, których spełnienie uprawnia nauczyciela do emerytury, przepis ten ma charakter wyczerpujący i pełny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2010 r., II UK 108/10, LEX nr 688682).

H. J. (1) wywodzi swe uprawnienie z treści art. 88 Karty Nauczyciela. Na dzień 31 grudnia 2008 r. ubezpieczona legitymuje się wymaganym ogólnym stażem pracy oraz stażem pracy nauczycielskiej. Spór w sprawie niniejszej skoncentrował się wokół spełnienia warunku rozwiązania stosunku pracy - po złożeniu wniosku o emeryturę (22 czerwca 2015 r.), a przed ukończeniem powszechnego wieku ((...) r.). Sąd Okręgowy co do zasady trafnie ustalił, że wnioskodawczyni wykazała przesłankę rozwiązania stosunku pracy w tym okresie, jednak błędnie przyjął, że w związku z rozwiązaniem stosunku pracy w dniu 30 czerwca 2015 r. H. J. (1) w tym dniu nabyła prawo do emerytury. Rację ma apelujący organ rentowy, że jeśli ustawa wymaga rozwiązania stosunku pracy, to w ostatnim dniu trwania stosunku pracy ubezpieczony nie nabywa jeszcze prawa do emerytury, lecz dopiero od następnego dnia.

Sąd drugiej instancji zapoznał akta osobowe wnioskodawczyni z Zespołu Szkół w J. stwierdzając, iż dokumenty tam zgromadzone w pełni potwierdzają ustalenia Sądu Okręgowego, że po złożeniu przez pracodawcę oświadczenia o wypowiedzeniu stosunku pracy i po wystąpieniu o emeryturę do ZUS, nauczycielski stosunek pracy H. J. (1) rozwiązany został w dniu 30 czerwca 2015 r., a z dniem 1 lipca 2015 r. strony zawarły kolejną umowę o pracę na czas określony do 31 sierpnia 2015 r. Wnioskodawczyni wyjaśniła na rozprawie, że została zatrudniona na czas określony w celu zrealizowania zadań zdawczo-odbiorczych i przygotowania następnego roku szkolnego, jako wicedyrektor odpowiedzialny w Zespole za szkołę podstawową. Od 1 września 2015 r. podjęła pracę na podstawie kolejnej umowy o pracę w wymiarze 6. godzin tygodniowo u dotychczasowego pracodawcy. Okoliczności te świadczą, że rozwiązanie stosunku pracy z dniem 30 czerwca 2015 r. było rzeczywiste i nie nosiło cech pozorności, ubezpieczona na podstawie kolejnej umowy z dnia 1 lipca 2015 r. wykonywała tylko obowiązki wicedyrektora, a od 1 września 2015 r. tylko obowiązki dydaktyczne.

W judykaturze utrwalone są zapatrywania, że nie stanowi przeszkody w nabyciu uprawnień emerytalnych na podstawie art. 88 ust. 1 lub ust. 1a KN wykonywanie przez nauczyciela pracy nauczycielskiej na podstawie kolejnego stosunku pracy, nawiązanego po rozwiązaniu poprzedniego stosunku pracy (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2009 r., I UK 16/09, LEX nr 519956, z dnia 16 czerwca 2009 r., I UK 5/09, Legalis nr 265761, z dnia 24 listopada 2016 r., I UK 377/15, LEX nr 2188622). Warunek, aby w chwili składania wniosku o emeryturę zainteresowany nie pozostawał w zatrudnieniu, zwłaszcza nie był zatrudniony jako nauczyciel, nie ma prawnego uzasadnienia, gdyż nie ma takiego wymogu w art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że warunek rozwiązania stosunku pracy może być badany na dzień złożenia wniosku o emeryturę, wydania decyzji przez organ rentowy, a nawet datę orzekania wskutek przez sąd w postępowaniu odwoławczym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., II UK 235/11, OSNP 2013 nr 7-8, poz. 87).

Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje przywołaną linię orzeczniczą i stoi na stanowisku, że wykładnia językowa art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela prowadzi do wniosku, iż wolą ustawodawcy nie było, aby tylko nauczyciele już nieczynni zawodowo, którzy legitymują się wymaganym stażem pracy i wyrazili wolę przejścia na emeryturę rozwiązując stosunek pracy lub gdy stosunek ten uległ rozwiązaniu z przyczyn leżących po stronie zatrudniającej placówki oświatowej, mogli nabywać prawo do emerytury nauczycielskiej. W rozpoznawanej sprawie ubezpieczona, legitymująca się wymaganymi okresami stażowymi, nabyła prawo do emerytury na podstawie art. 88 ust. 1 i 1a Karty Nauczyciela, gdyż skutek rozwiązujący dokonanego wypowiedzenia stosunku pracy nastąpił, z woli stron stosunku pracy, z dniem 30 czerwca 2015 r., co znajduje odzwierciedlenie zarówno w dokumentach pracowniczych zawartych w aktach osobowych, jak też w świadectwie pracy złożonym w organie rentowym i pisemnych wyjaśnieniach pracodawcy. Fakt, że H. J. (1) zawarła z dniem 1 lipca 2015 r. nową umowę o pracę na dwa miesiące na stanowisku wicedyrektora i po upływie okresu obowiązywania tej umowy pracodawca także wystawił wnioskodawczyni świadectwo pracy (tłumacząc to swoją pomyłką), nie niweczy rozwiązania stosunku pracy wnioskodawczyni po złożeniu wniosku o emeryturę nauczycielską, a przed ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego.

W prawidłowo ustalonym stanie faktycznym apelacyjny zarzut obrazy art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela jest całkowicie chybiony. H. J. (1) nabyła prawo do emerytury nauczycielskiej od dnia 1 lipca 2015 r. i tylko w tym zakresie zaskarżony wyrok wymagał reformacji, z mocy art. 386 § 1 k.p.c. W pozostałym zakresie apelacja ZUS, jako bezzasadna, uległa oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.